KÜLTÜR avrupa

Aylık Kültür ve Sanat Dergisi | Kasım 2016 | Sayı: 9 | www.avrupa-kultur.eu

Ceylan Yıldırım ve "Çocuk Polisiyesi"

Allein gegen die Zeit

- GEORG BASELITZ'İN KAHRAMANLARI
- TEMEL BİR HAK: EĞİTİM VE 2018
- BİR "İMKÂNSIZ AŞK" KİTABI

Frankfurt
Seyahatnamesi
AHMET HAŞİM
Grafik Roman olarak
YAKINDA!

İçindekiler

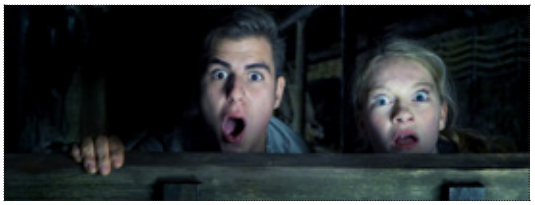

CEYLAN YILDIRIM "ÇOCUK POLİSİYESİ" İLE BİR ALMANYA RESMİ DE VERİYOR

İyiler ve dürüstler kazanmalı

Türkiye kökenli sinemacıların Alman sinemasına katkısı yeni boyutlar kazanarak sürüyor. Berlin doğumlu bir genç Türk sinemacı, daha önce pek denenmemiş bir alanda yeni adımlar atıyor. Kısa bir süre önce yapımcılığını ve senaryosunu üstlendiği "çocuk polisiyesi" dalındaki filmi sinemalarda gösterime giren Ceylan Yıldırım, çalışmalarına ekonomik getirileri değil, insan ve ahlak felsefesini temel alıyor. Yıldırım, daha önce dizi film olarak da somutladığı bu görece yeni daldaki amaçlarını ve insana bakışını dergimize anlattı.

SAYFA: 4

İNSANIN, FİGÜRLERİN VE RENKLERİN TERSİNE TARİHİ

Georg Baselitz'in kahramanları

ÖMER YAPRAKKIRAN

Günümüzün tanınmış Alman sanatçılarından George Baselitz'in ünlü "Kahramanlar" (Die Helden) serisi tabloları, elli yıl aradan sonra, geniş kapsamlı bir şekilde Städel Müzesinde sergilendi. Kuvvetli, etkili, çarpıcı biçim ve içerikli bu çalışmalar, "Kahramanlar" ve "Yeni Tipler" adı altında sunuldu. Bunlar Alman sanatının modern zamanlardaki en önemli yapıtlarından sayılıyor.

SAYFA: 12

İMKÂNSIZ AŞKIN KİTABINI YAZDILAR

Sevginin yolu çok olur

IŞIN TOYMAZ

Artık "çift uluslu" aşkları konu alan Almanca romanlar revaçta. Sırada "Unser wildes Blut" var. Wolfgang Schnellbächer ve Nur Öneren'in ortaklaşa kaleme aldığı, çift dilli, çift kültürlü bir aşk öyküsünün işlendiği bu roman bir süre önce okurla buluşturuldu.

SAYFA: 22

2018'E DOĞRU BİR TOPLANTI VE SONRASI

Eğitim en temel haktır, çünkü...

ZEYNEL KORKMAZ

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi (İHEB) 2. Dünya Savaşı'nda yaşanan yıkımın ve edinilen acı deneyimlerin bir sonucu olarak 10 Aralık 1948'de Birleşmiş Milletler tarafından kabul edildi. Sovyetler Birliği, ABD, Çin, Fransa, Büyük Britanya gibi ülkelerin hazırladığı bu bildirgeyi günümüzde birçok ülke benimsemiş durumda. Bu bildirge, ayrıca kapsamlı uluslararası anlaşmalar için de zemin oluşturmuştur. Peki, şimdi neredeyiz?

SAYFA: 26

DÜNYANIN EN GİZEMLİ VE EN SEVİMLİ DADISI

Neden Mary Poppins?

RUHSAR GÜMÜŞDAL

Bitmek bilmeyen bir masal bu Mary Poppins. Her kuşakta yeniden sahneleniyor, yeniden filme alınıyor, yeniden resimleniyor, kitaplaştırılıyor vs... İlgi, 82 yıl sonra da bitimsiz.

SAYFA: 30

CEYLAN YILDIRIM **"ÇOCUK POLiSiYESi"** iLE BiR ALMANYA RESMi DE VERiYOR

İyiler ve dürüstler kazanmalı

BERLİN

Türkiye kökenli sinemacıların Alman sinemasına katkısı yeni boyutlar kazanarak sürüyor. Berlin doğumlu bir genç Türk sinemacı, daha önce pek denenmemiş bir alanda yeni adımlar atıyor. Kısa bir süre önce yapımcılığını ve senaryosunu üstlendiği "çocuk polisiyesi" dalındaki filmi sinemalarda gösterime giren Ceylan Yıldırım, çalışmalarına ekonomik getirileri değil, insan ve ahlak felsefesini temel alıyor. Gazeteci, yayıncı ve çevirmen bir ailenin kızı olan Ceylan Yıldırım, Berlin Hür Üniversitesi'nde Film ve Televizyon Bilimleri Bölümü'nde okuduktan sonra 2 yıl da aynı dalda Köln Film Okulu'nda öğrenim gördü. Yıldırım, daha önce dizi film de ürettiği bu görece yeni daldaki amaçlarını ve insana bakışını dergimize anlattı.

- "Çocuk polisiyesi" yeni bir alan. Bu gidişle sizin de damganızı taşıyacak. Bu sinema ve televizyon dizisi türü, çok çocuklu Türk toplumunda büyük bir ilgi odağı olabilir. Böyle bir alan yaratmak ve bu alanda sinema yapmak nereden aklınıza geldi?

CEYLAN YILDIRIM - Benim için yeni bir alan değildi "çocuk polisiyesi" türü, çünkü küçüklüğümden beri içinde sorgulayıcı çocukların rol aldığı polisiye öyküler ve romanlar büyülemiştir beni. İngiliz çocuk kitapları yazarı Enid Blyton'un polisiye ve macera romanları Almanya'da neredeyse geleneksel bir hale geldiği için ben de küçük yaşta tanıştım bu kitaplarla. Örneğin "Afacan Beşler" olarak Türkçeye çevrilen Almanya'da "Fünf Freunde" olarak yayımlanan kitaplar ile Alfred Hitchcock'un yayımladığı Robert Arthur'un "Die drei Fragezeichen" (Üç Soru İşareti) kitap dizisi çocukluğumda beni çok etkilemiş olan

İÇİNDE SORGULAYICI ÇOCUKLARIN BULUNDUĞU ÖYKÜLER BENİ HEP BÜYÜLEMİŞTİR.

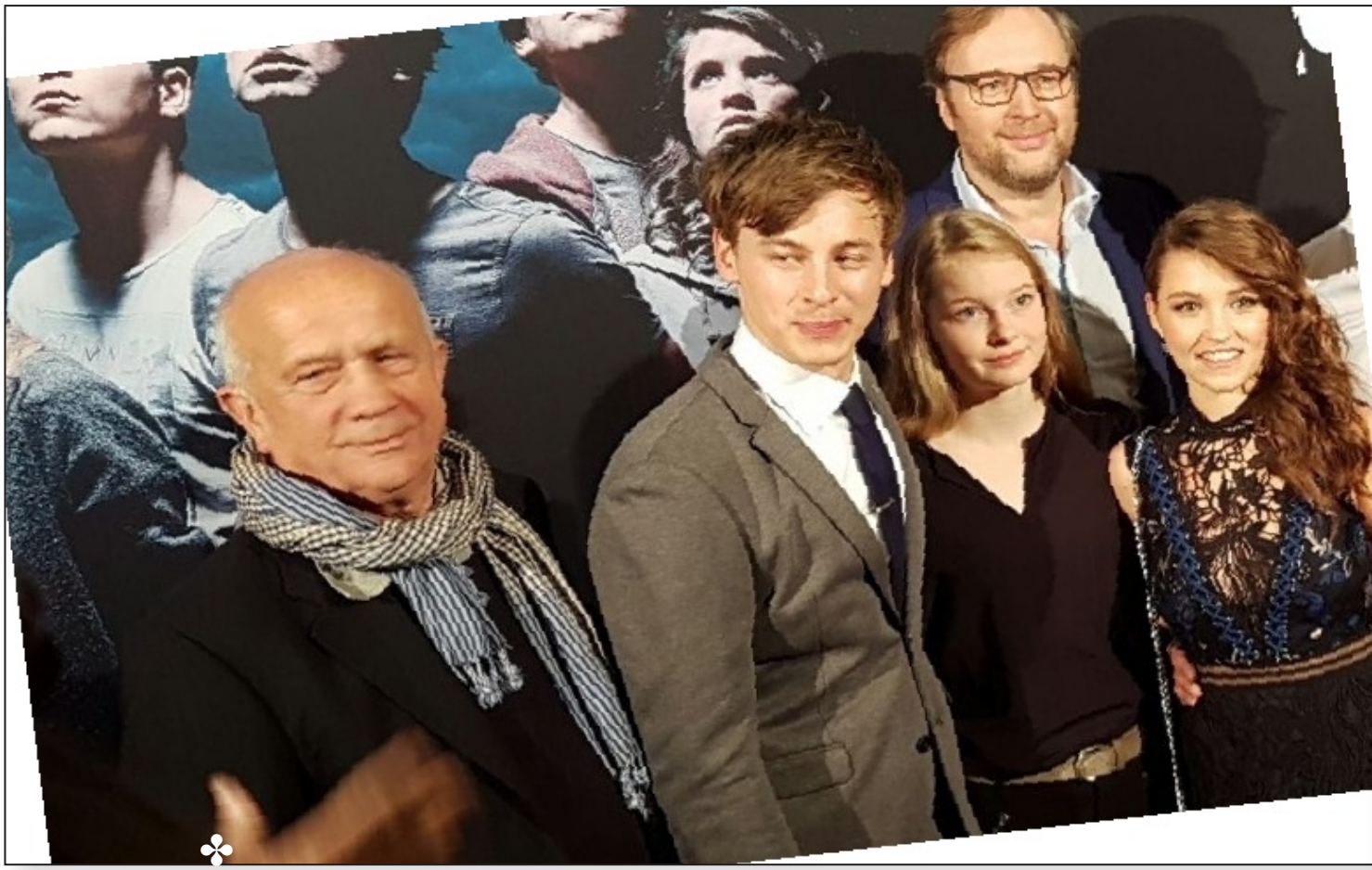

ÇOCUKLARDA HAK, HAKSIZLIK VE SORGULAMA DUYGUSU EĞİTİLMELİ

eserlerdi. Bu öyküler zamanında bir çocuk olarak bizlere kendi yeteneklerimizin bilincine varma duygusu aşılıyor.

HAK VE HAKSIZLIK DUYGUSU

Bütün bunlar benim hak ve haksızlık duygumu da eğitti, onlar sayesinde yetişkinlerin davranışlarını sorgulamaya başladım. Çocukken insan "büyüklerin" söylediklerinin hep doğru olduğunu öğrenir. Elbette ben de annemi ve babamı örnek olarak aldım, öyle algıladım. Ama başka yetişkinler de vardı ve bu yetişkinler haksızlıklar yapıyor, suçlar işleyebiliyordu. Bunların çocukken de bilincindeydim. Ama çocuk yaşta bir insan, bütün bunlara karşı bir şeyler yapabileceğini pek düşünemiyor.

İşte bu edebi kahramanların suçluları nasıl ortaya çıkardığını ve suç işlemelerine engel olduğunu izlemek, benim için çok heyecan verici ve hayran olunacak bir şeydi. Aradan yıllar geçti, bugün artık yetişkin ve bir çocuk annesiyim. Mesleğimle çocuklara fantastik öyküler üzerinden tam da bu değerleri aktarmayı bir şans olarak görüyorum, öyle algılıyorum. Haklılık ve haksızlığı doğru bir biçimde değerlendirmeyi ve kendinizi ne kadar küçük hissederseniz hissedin fark etmez, kendinizi ciddiye almayı aktarmaktan söz ediyorum. "Sen de bu dünyayı iyileştirebilirsin" bir mesajdır, ben prodüksiyonlarımda tam da keyifle bu mesajı vermek istiyorum. Bunu bir sinema filminde eğlendirici olduğunu umduğum bir tarzla yapabilmeyi de bana sunulmuş bir armağan olarak görüyorum.

- Çocuk ve suç ya da "çocukta adalet duygusu" gerçekten çok önemli. Hazırladığınız dizi ve filmlerde, çocuğun haksızlıklar karşısında tutumunu ve zor durumdaki insanlara yardım duygusunu nasıl işliyorsunuz? Kahramanlarınız bu adalet duygusuyla nasıl bir ilişki içinde?

CEYLAN YILDIRIM - Empati ve suç bilinci gibi nitelikleri, biz insanlar doğumla birlikte taşımaya başlarız. Bunu ben iki buçuk yaşımdaki oğlumda da gözleyebiliyorum ve böyle bir deneyimi büyük bir memnuniyetle karşılıyorum. Çünkü insan zaten şu anda dünyada olup bitenleri yakından izlese, adaletten ve insandaki iyilikten kuşku duyabilir. Umarım sanatçılar, hangi alanda yeteneğini dile getirirse getirsin fark etmez, siyasetçilerden daha başka bir düzlemde insanlara ulaşma, duygular uyandırma olanağına sahip olduklarının, böyle bir sorumluluğun bilincindedirler. Ben bir sanat yaratıcısı olarak, kendi araçlarımızla düşünsel süreçleri harekete geçirmeyi ve değerler aktarmayı bir görev sayıyorum.

BİR SANATÇI OLARAK DÜŞÜNSEL SÜREÇLERİ HAREKETE GEÇİRME GÖREVİM VAR

BİRLİKTE OLMANIN KUDRETİ

Bir insandan bir şeyin koparılıp alınmasının nasıl duygular uyandırdığını, insani

BİRLİKTE DURMAK, BİZİ KEDERDEN VE YALITILMIŞLIKTAN ÇEKİP ALIR

bağların, dostlukların kıskançlıklarla, nefretle parçalanmasını göstermek... Bunlar da anlattığım öykülerdeki bazı figürlerin yaşadığı kötü tecrübelerdir. Hata yapmanın insani bir şey olduğu, hepimizin yanılabileceği, bu öykülerin bir parçası. Sonra tekrar öykülerdeki kahramanlarım için çözüm açılımları bulmaya çalışıyorum. Birlikte durmanın ve beraberliğin kuvveti, bizi kederden ve yalıtılmışlıktan çekip alan, olumlu yollardır, ben de onu gösterme çabasındayım. En yakınındakini sevmek, egoist ihtiyaçların geriye atılması, bir suçu üstlenmiş olan kimseyi affetmeyi yaşamak, bunlar büyük tecrübe süreçleridir. Bu öykülerin kahramanları bu deneyimi yaşarlar ve tabii onlarla birlikte de izleyiciler...

Genç izleyicilerin arkadaşlarıyla kahramanın nasıl davrandığını ve şunu veya bunu çok daha başka türlü çözüp çözmeyeceklerini konuşması, beni çok mutlu ediyor. Çünkü toplumumuzda eksik olan şey, tam da bu diyalogdur. Sadece birbirleriyle konuşarak, bir düşünce alışverişi içinde büyüyebilir insanlar. Özellikle çocuklar bunu yapabilecek bir açıklığa ve meraka sahipler. Ben, tam da bu nedenle onlar için öyküler yazıp, geliştirmeyi seviyorum.

- Siz sinema öğrenimi gördünüz. Alman sinemasında ise son yıllarda adeta bir "Türk kalkınma yardımı"nın izlerini görüyoruz. Bu damga, kabareden resme, futboldan edebiyat ve müziğe kadar birçok alanda var. Ama sinemada çok belirgin... Gerçekten Alman sinemasında bir Türk damgasından söz edilebilir mi? Türkiye kökenli sinemacıların bu sanata ve insana bakışları "biyolojik Almanlara" göre nerelerde farklı?

CEYLAN YILDIRIM - Alman film endüstrisini sanatsal ve ekonomik olarak kalıcı bir biçimde kendi imzalarıyla damgalayan Türk film yaratıcılarının sayısı ilk bakışta görülebiliyor. Ama burada önümüzdeki yıllarda gündeme gelecek bir başka gelişme var. Bu alandaki birçok genç arkadaşımız kendi doğrudan deneyimlerinden kaynaklanabilecek konularla pozisyon almaya başlıyor. Kendi anne ve babalarının kuşağındaki eleştirel deneyimleri, ki o kuşak bu arkadaşların Alman toplumuna bakışlarını da damgalamıştır, bir araya getiriyorlar. Oysa arkadaşlarımız özgür, demokratik bir ülkede yetiştiler ve burada bugünün sanatçıları haline gelebildiler.

DUYGUSAL PERSPEKTİF KOLAJI

Bunun ardında çetrefilli bir yol bulunuyor, "duygusal bir perspektif kolajı" da diyebiliriz. İşte bu, onları Alman meslektaşlarından ayırıyor. Tek tek arkadaşların bu meseleyle nasıl ilişki kurabildiğini bilemem, bunu o insanlara bırakmak gerek. Bu tecrübe değerlerinin ve sözü geçen değerleri çokkültürlülük damgasını taşıyan bir imza halinde ortaya çıkarmak için gözle görülür bir biçimde sanatın içine aktarılmasını arzu ediyorum. Fatih Akın'ın yaptığı gibi yani.

- Alman ve Türk toplumlarının çocuklara ve polisiye/kriminal olaylara bakışında ne gibi farklılıklar var? Siz bu farklılığı ekrana nasıl yansıtmaya çalıştınız?

CEYLAN YILDIRIM – Az önce de söylediğim gibi, Almanya'da çocukların kahraman olarak yer aldığı dedektif ve macera öykülerinin Türkiye'dekinden daha yaygın ve bir geleneğe sahip olduğu kanısındayım. Otoritelerin arka planını sor-

ALMANYA'DAKİ TÜRK SİNEMACILARIN BİYOGRAFİLERİNDEKİ FARK ÖNEMLİ..

Foto: **Mehmet Dedeoğlu** / DEDEPRESS

Ceylan Yıldırım, kardeşi **Pınar**, annesi **Hülya**, babası **Ali Yıldırım** ve Türk oyuncu **Uğur Ekeroğlu** ile galada...

BENİM ÖYKÜLERİMİ TÜRKİYE'DE ANLATMAK PEK KOLAY DEĞİL...

gulamak, kahramanların tüm toplumsal yasaklara karşı çıkmaları, bu öykülerde iyinin kötüyü yenmesine yol açıyor, böylece meşrulaşıyor. Ama bence, tabii burada belki yanılıyor da olabilirim, Türk çocuk ebiyatında itaat ve terbiyeli tutum en üst değer olarak sunuluyor. Benim geliştirdiğim bir çocuk dizisinde ("Allein gegen die Zeit"), mesela çocuklar bir polis arabasını çalar ve ehliyetsiz bir biçimde suçlunun arkasından giderler, çünkü bazı polis memurları da yolsuzluğun içinde gözüküyordu ve soruşturmayı yönlendiren bazı yüksek rütbelilerin de olaylara bakışı farklı oluyordu. Türkiye'de böyle bir öyküyü anlatmanın çok kolay mümkün olabileceğini pek zannetmiyorum.

ALMANYA, TÜRKLER VE SANAT

- Türkiye kökenli 3 milyonluk bir toplumun Alman sanat dünyasına neler getireceğini düşünüyorsunuz?

CEYLAN YILDIRIM - Bu soru yanıtlamak çok zor aslında, çünkü Almanya'da belli ve tek bir Türk toplumu yok. Ailesi Türkiye'deki bir büyük şehirden, üst düzey eğitim görerek Almanya'ya gelmiş birisi, burada karşılaştırmalı olarak da doğrusal bir eğitim yolundan geçebilir, bunlar pasaportlarına göre de gerçi Türk kökenli olabilir, ama bu insanlar, ailesi Türkiye'nin kırsal geleneklerinin etkisindeki bir ortamdan gelmiş, Almanya'da da sanatını icra etmesini sağlayacak eğitim dalını tamamlayıncaya kadar çok daha büyük meydan okumalarla karşı karşıya kalmış birinden kesinlikle çok daha farklı yetişmiş olacaklardır.

Toparlarsam, ilkesel olarak bu konudaki düşüncelerimi şöyle ifade etmek isterim: Bir yandan kültürümüzün çeşitliliğini göstermek, ona bir ses, bir görüntü vermek ve böylece önyargıları yıkıp yok etmek için, diğer yandan da kendi seçtiğimiz bu yeni vatanımıza, bize verilmiş olan çokkültürlü yaşam armağanı sayesinde birlikte oluşturduğumuz ve hep birlikte geliştirmeye çalıştığımız yaşamsal değerleri geri verebilmek için, tüm renkleri ve farklılıklarıyla gözünün önünde bulanan Türk kültürünü genelde pek de anlayamayan bu Batı toplumuna (Alman veya Avrupa toplumuna, fark etmez) sanatsal yollarla ulaşmaya çalışmak için elimizde olan her şansı kullanmalıyız. (FHF)

PoliTeknik
| EYLÜL/EKİM 2016 | Sayı: 13 |
SYMPOSIUM
DRAFTING COMMITTEE 1948
ERWEITERUNG des MENSCHENRECHTS auf BILDUNG - 2018
„Die Idee"
Prof. Dr. Wolfgang Lenzen · Prof. Dr. Michael Klundt · Prof. Dr. Marlies W. Fröse
„Die Gegenwart der Erziehungs- und Bildungspraxis aus Sicht Internationaler Organisationen und Lehrergewerkschaften"
UNESCO · Mariis Tepe · Kumar Ratan
„Erfahrungen von Studenten und Schülern mit Bildungssystemen"
Frederik Eckerle · Derya Çakılı · Alexandra A. Flouli
Dokumentation des Projekts
„Erweiterung des Menschenrechts auf Bildung 2018"
Prof. Dr. Michael Winkler
29. Oktober 2016
Samstag
„Erweiterung des Menschenrechts auf Bildung - 2018"
Symposium 2016
Koordinationsleitung
Die Vereinten Nationen haben das Recht auf Bildung in der Charta der Menschenrechte festgehalten und zur Verpflichtung erklärt – für die Regierungen, für die Zivilgesellschaft, für die Einzelnen. Es trifft zu, dass es nicht verwirklicht ist. Alles muss getan werden, es durchzusetzen.
Aber das reicht nicht mehr. Die Weltlage hat sich so zugespitzt, dass das Recht auf Bildung erweitert werden muss. Es könnte sein, dass Bildung zu dem Weltrecht schlechthin werden muss: Zu einem Kern des menschlichen Selbstverständnisses. Überall und zu jeder Zeit.
Darüber muss gemeinsam gesprochen werden, das muss im gemeinsamen Handeln geschehen – besonnen und auf einander hörend und zugehend.
Dazu laden wir ein – eine Initiative, die schon vielfältig getragen wird, die weltweit schon ein Echo hervorgerufen hat, gar nicht verhaltend, sondern zustimmend. Das sollte übrigens Mut machen.
Seiten 7-10
Alman Medyasına Konu Önerileri
Timo Linsenmaier
Education International - Belçika
EĞİTİM POLİTİKASI VE FİNANS POLİTİKASI – BİRARADA YÜRÜYEBİLİRLER Mİ?
Siyaset, para, güç ve küresel Sürükleyici bir öykünün kolayca gazete manşetlerine girecek düşünülebilir. Ama gündüğü kadarıyla konu e-öğrenim ve eğitim politikaları olduğunda ilgi çok daha düşük.
Fırat Yıldırım
Wuppertal Üniversitesi
MEDYA ARACILIĞIYLA OLUMSUZ KOLEKTİF ÖZDEŞLİK OLUŞUMU
Öylesine bir yandan soğınmacı krizi hakkında nitelikli haberciliğe ve diğer yandan da olumsuz kolektif özdeşlik oluşumu görüşünüzüne uygun bir yanıt bulmak için, konunun medyatik sunuluşu nasıl bir karakteristiğe sahip olmalıdır?
Prof. Dr. Enrique Rodrigues-Moura
Bamberg Üniversitesi
Yetişen bilimsenların için iş koşulları istikrarsız olduğundan, üniversite profesörlüğü için daha uzun soluklu çalışabilenler herşeyden önce dışarıdaki ya da ala birikimi uygun olanlardır.
Prof. Dr. Michael Klundt
Magdeburg-Stendal Yüksekokulu
Alman medyası hoşnutsuz, acı çeken insanların kendi durumlarını iyileştirmek yerine nezaket olarak kötüleştiren parti ve hareketleri desteklemesi için ne kadar "Sarrazinizm-Stoianlığa/zmin gerekli olduğunu kendi kendine sormalı.
www.politeknik.de
info@politeknik.de

Georg Baselitz'in

ÖMER YAPRAKKIRAN

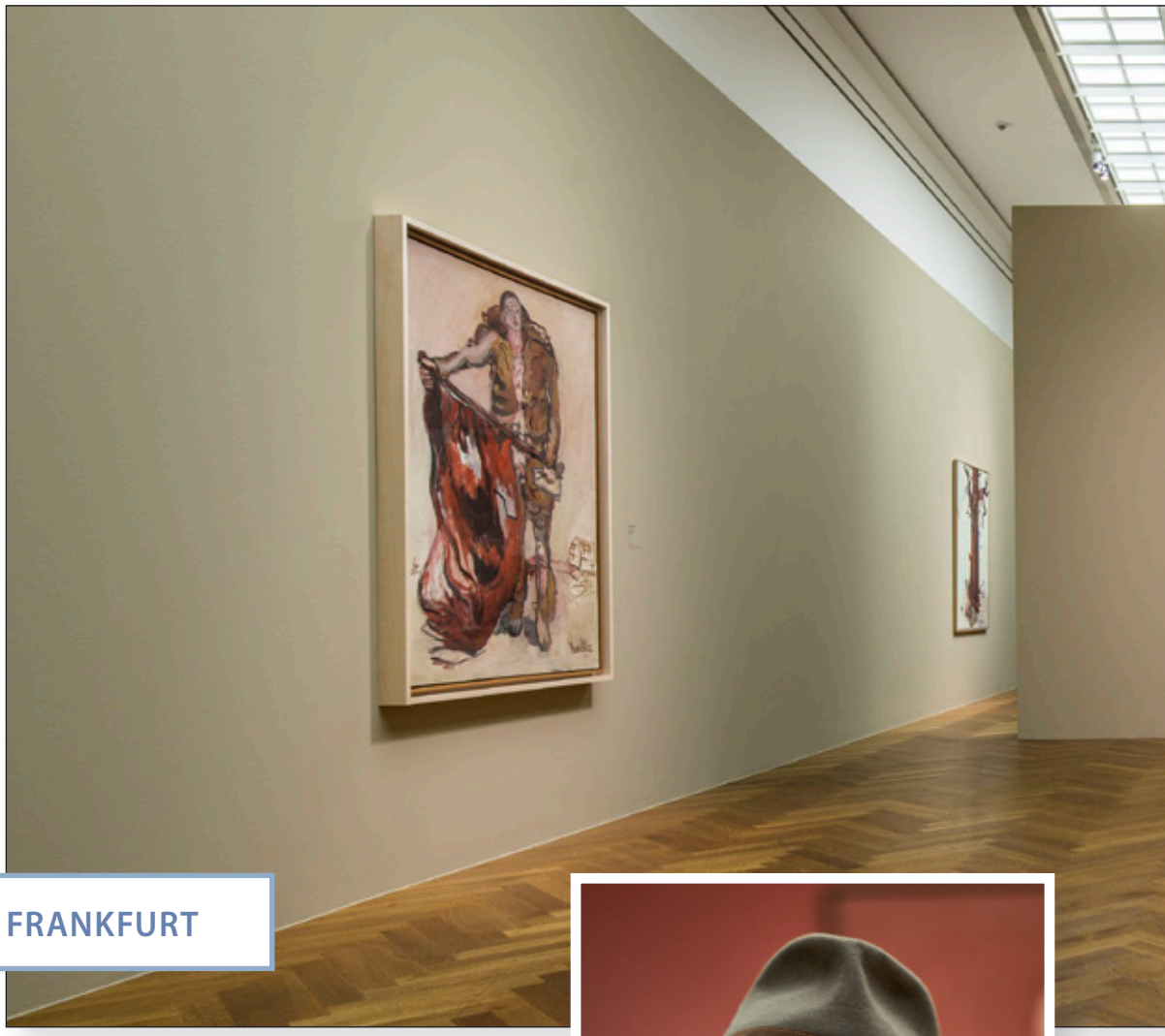

FRANKFURT

Sergiden görüntü | Foto: Städel Museum

✤

"Elli yıl içinde çeşitli denemeler yaptım. Ve artık kahramanların benim yardımıma gereksinimleri kalmadığı sonucuna vardım..."

✤

Georg Baselitz
Foto: Städel Museum

kahramanları

Kapatmaya hazırlandığımız yılın en güzel süprizlerinden birini Frankfurt'ta yaşadık. Günümüz tanınmış Alman sanatçılarından George Baselitz'in ünlü "Kahramanlar" (Die Helden) serisi tabloları, elli yıl aradan sonra, geniş kapsamlı bir şekilde Städel Müzesinde sergilendi. Kuvvetli, etkili, çarpıcı biçim ve içerikli bu çalışmalar, "Kahramanlar" ve "Yeni Tipler" adı altında sunuldu. Bunlar Alman sanatının modern zamanlardaki en önemli yapıtlarından sayılıyor. Küratör Max Hollein'ın, devasa boyutlarda 70 tablo ve kağıt üzeri çizim/desen çalışmalarını bir araya getirdiği bu sergi, ünlü ressamın etkisinin yeniden ve daha güçlü bir biçimde hatırlanmasına yol açtı. Gerçekten de, meydan okuyan, saldırgan bir tarz ve üslupla üretilmiş bu eserler, Baselitz'in izleyenleri üzerinde kararsız, savunmasız ve fakat kaçınılmaz etkisini günümüzde de sürdürdüğünü bir kez göstermiş oldu.

Sergiden görüntü | Foto: Städel Museum

KAHRAMANLAR SERİSİ, BASELITZ RESMİNİN MİHENK TAŞIDIR.

Bitmiş, tükenmiş, yitik askerler ve bunları yaşayan bir ressam. Görünmeyen, ama var olan kaybedilişleri, yok oluşları, nasıl alınyazıları gibi duruyorsa, bilinmez bir geleceğe doğru gidişlerini de simgeliyorlar. Kahramanlar serisi içeriğinin kırılganlığı ve çelişkileri, biçimsel anlatıma, sanatçının kullandığı form ve figürlerle yansıyor. Daima tablonun tam ortasında çizilen, cepheden görünümlü figürler, vahşi renk seçimi ve şiddetli renk sürümü daha da kontrast bir hale getirme amaçını güdüyor. Uluslararası sayılı müzelerden ve özel koleksiyonlardan derlenen bu sergi, savaş sonrası Alman sanatının adeta ikonu konumundadır. Baselitz, bu tabloları 1965/66 yıllarında, daha 27 yaşında iken inanılmaz bir üretkenlikte yaratmıştı. Başlangıcı Städel Müzesinde yapılan bu sergi, sırasıyla, İsveç'te Moderna Museet Stockholm, İtalya'da Palazzo delle Esposizioni Rom ve İspanya'da da Guggenheim Museum Bilbao'da devam edecek.

"Kahramanlar" serisi, aslında Baselitz'in sanatının mihenk taşıdır. Bu resim serisinin içsel bir gerekliliken doğduğu söylenir. Bulaşıcı, içeriği yüklü bir konunun kendi çelişkileriyle çatışmasından çıkmıştır. Sonsuz bir yansıma, kendisinin yarattığı izolasyon, kökünden kopuş, soyutlanma üzerine inşa ettiği, ruhen çökmüş, kırık, yarım yamalak kalmış bir dünya ile belirli bir düşünce tarzını benimsemiş sanatçı tiplemesi ile karşı karşıyadır ve tüm izlerini sanatçının varoluşunda gösteriyor.

SANATÇI VE ENKAZ

1965 yılında sanatçı birçok açıdan çökmüş bir düzenle karşı karşıyaydı. Savaş sonrası geçen yirmi yılda Almanyada ideolojiler, politik sistem ve sanat akımları tartışma konusuydu. Bu ortamdaki düzen eksikliği, karmaşıklık, sanatçının istemine uyuyordu. Onun için bir şeyi sahiplenmek, sınıflandırmak, bölmek geçmişte olduğu gibi şimdilerde de yabancısı olduğu bir durumdu. Günün çelişkileriyle dolu uyumsuz savlar ve düşünceler, şüpheci temel tutumlarını daima vurguladı. Yırtık, parçalanmış üniformaları içinde anıtsal "kahramanlar". Yenilmiş, teslim olmuş, boyun eğmiş bu kahramanlar doğal olarak çelişkili etkilerin kaynağıydı.

Georg Baselitz'in kahramanlar konusunu işlemesi, tam anlamıyla bir provokasyondu. Sadece erkeklere ait bu kavram ve tek temsilcisi olan erkekler, savaş sırasında ve sonrasında şüpheli konumuna düşmüştü. Yıkıldığı, yok olduğu düşünülen bir geçmişin tekrar yaratımını biçimlendiriyorlardı. Baselitz, böylelikle savaş sonrası Almanya'nın başarılı ekonomi mucizesinin de resmini çiziyordu. Bunu o zamanlar yitirildiğine inanılan bir sanat akımı ile yani figüratif resimlerle yapıyordu. Vurguladığı, sadece genel bir toplumsal sorun değildi. Amaçlanan "yeni tip"ten, yan bir anlam yüklenen tarihsel siyasetten öteye, başkaldıran, partizandan ruhsal çobana, adım adım pozisyona sokulan sanatçıya kadar uzanır.

SAVAŞ SONRASINDAKİ ENKAZ VE MUCİZEYİ RESİMLEDİ

Sergiden görüntü | Foto: Städel Museum

BASELITZ'IN **FİGÜRLERİ** DAİMA TABLONUN ORTASINDADIR

Günümüzün geçerli akımlarından hiç etkilenmeyerek kendi konumunu güncelleştirerek, tutumunu sürdürür. Kahramanlar ve Yeni Tipler söz konusu edildiğinde, Baselitz, şöyle konuşmuştu: "Elli yıl içinde çeşitli denemeler yaptım. Ve artık kahramanların benim yardımıma gereksinimleri kalmadığı sonucuna vardım..."

Heybetli bedenlerde küçük kafalarla resmedilen figürler daima tablonun ortasındadır. Kimi sersem sersem yürür, kimisi de hantal ve sersemlemiş bir şekilde resmin ortasından geçer. Kimisi de de kendinden emin ve hakîmdirler. Yılgın, bitik bir doğa, tahrip edilmiş evler, yanan binalar, yaprakları dökülmüş ağaçlar, karmakarışık, altı üstüne gelmiş toprak yığınları, ön plandaki figürlerle benzerlik gösterir. Nereye gideceğini bilmezcesine dolaşan askerler aynı eşyaları taşımaktadır: Erzak çantası, palet, fırça ya da işkence aletleri... Birbirine yakın boyutta, genellikle 162x130 cm. olmasına rağmen, kullanılan tarz ve renk seçimi nedeniyle her tablo kendine özgü bir anlatıma sahiptir. Mutlak bir kronolojik sıralamanın egemen olmadığı sergide, Baselitz kendini yavaş yavaş motiflerinden kurtardığına da tanık oluyoruz.

Baselitz'in "Kahramanlar" ve "Yeni Tipler" serisine başlaması Floransa'da Villa Romana bursu kazandığı döneme rastlar. Burs sonrası Batı Berlin'e dönüşünde bu konu üzerine çalışmaya devam eder. 1963 yılında Werner&Katz galerisinde açtığı sergide polis tarafından resimlerinin bazılarına el konulması gibi bir skandal, olumsuz yanları olmasına rağmen, Baselitz'i bir anda tanınmış bir sanatçıya dönüştürmüştü. Sonuçta, ilk çalışmaları olarak nitelendirecek bu resim serisi, Baselitz'in sanat hayatında bir dönüm noktası oluşturdu ve günümüzde tarihsel belge olarak niteliğindedir.

Baselitz'in yapıtları ne savaş sonrası 1950 yıllarında hiçbir kurala bağlı olmayan "Informel" akımına, ne 1958'de Düsseldorflu sanatçılardan Heinz Mack ve Otto Piene tarafından kurulan, sıfırdan başlamayı amaçlayan, yeni bir başlangıcı hedefleyen ZERO akımına, ne de Fransız ve Amerikan sanatındaki soyut akım kategorisine girer. Sanatçının yapıtları, savaştan 20 yıl sonra yüzeysel de olsa yeni bir başlangıç duygusu uyandırıyordu."Kahramanlar" ve "Yeni Tipler" 1945 savaş sonrası Alman sanatında önemli bir yer tutmaktadır.

Sergiden görüntü | Foto: Städel Museum

Küratör Max Hollein'in resim sanatını bir kurtuluş olarak ele aldığı yazısı, Alexander Kluge'nin kendine özgü edebi bir tarzla kaleme aldığı metinler, Uwe Heckner'in "kahramanlar sonrasını" konu eden yazısı, sanat tarihçisi Richard Schiff'in kayıp kahramanları ve yardımcı küratör Eva Mongi-Vollmer resim serisinin oluşumunu anlattığı geniş kapsamlı sergi katalogu, başlı başına bir zenginlik oluşturuyor.

KAHRAMANLAR GALERİSİ

Baselitz'in kahramanları bildiğimiz sıradan kahramanlar değiller. Hiçbir kayıptan korkmadan, insanüstü bir güçle "iyi" için kavgaya girmişlerdir. İnançları için hayatlarını hiçe sayan, bu uğurda ölmesini bilen kahramanlar, her çağda insanları etkilemiştir. Edebiyatta Kral Arthur, El Cid ve Robin Hood en tanınmış kahramanlardır. Çizgi romanlarda ise 20'nci yüzyılda yeni bir çağ başlar: Süperman, Batman, Wonderwomen, Spider-Man yada inanılmaz fantastik hikayelerle anlatılan Hulk.

Baselitz, İkinci Dünya Savaşı'ndan çok kısa bir süre önce Nazilerin egemenliğindeki Almanya'da, 23 Ocak 1938'de Saksonya'da doğdu. Çocukluğunda savaşın vahşetini yaşadı. Savaşı kaybeden Almanya işgalciler tarafından dört bölgeye ayrıldı. Müteffik kuvvetler Amerika, İngiltere ve Fransa Batı Almanya'yı kontrol ederken, SSCB Doğu Almanya'yı üstlenmişti. Dresden kentine yakın bir yerde yaşıyordu genç Baselitz. Batı ve Doğu Almanya, ekonomi ve politik olarak çok farklı sistemlere sahipti. Batı Almanya'da kapitalist sistem ve piyasa ekonomisi geçerliyken, Doğu'da komünizm ve plan ekonomisi hakimdi, her şey merkezden yönetiliyordu. Savaş sonrası o kurtuluş coşkusu kısa sürdü. Farklı istek ve çıkarlar Batılı galip devletler ile Sovyetler birliği arasında soğuk savaşın başlamasına neden oldu. Bunun sonucu olarak iki Almanya ortaya çıktı: BRD (Almanya Federal Cumhuriyeti) ve DDR (Alman Demokratik Cumhuriyeti). Almanya'nın yeniden inşası hızla ilerlerken, Nazi Almanyası'nın vahşeti ile hesaplaşması çok daha zor oldu. Nazi kurbanlarının uğradığı zulüm, işledikleri vahşet suçları ile hesaplaşmak Alman kamuoyunun kabul edeceği bir durum değildi. Bir inkâr, kabul etmeme travması yaşıyordu toplum.

BU KAHRAMANLAR İNSANÜSTÜ BİR GÜÇLE **"İYİ"** İÇİN KAVGADADIR

Ein neuer Typ (Yeni Tip) 1966
Tuval üzerine yağlıboya,
162 x 130 cm, Privatbesitz
Foto: Frank Oleski, Köln
© Georg Baselitz 2016

Der moderne Maler (Modern Ressam) 1965
Tuval üzerine yağlıboya, 162 x 130 cm, Privatbesitz
© Georg Baselitz 2016 | Foto: Frank Oleski, Köln

BASELITZ,
SAVAŞ VE
SONRASINDAKİ
TRAVMATİK
ANILARI
TUVALE TAŞIDI

"TARLA"

Kapkaranlık, toprağı karmakarışık edilmiş tarla parçalanmış insan bedenleri tanınmıyor bile. Resmedilenler taş mı, patates mi yoksa cesetler mi? Baselitz'in savaş ve savaş sonrası travmatik anıları, ilk resimlerinde karamsar bir anlatımla karşımıza çıkıyor. Çekilen/çektiği acıları tuvaline taşımaktadır. Toprağa düşmüş bedenler sanki başka bir gezegenden gelmiş yaratıklardır.

Baselitz'in yaşadığı şehir de farklıdır artık. Rus askerlerin kışlası çok uzağında değildir evinin. Ruslar komünizm ile başka bir ideolojiyi getirmişlerdi Doğu Almanya'ya. Baselitz'in yeni düzene bir süre uyum sağladığı biliniyor. Rus devrimi literatürüne yöneldiği, Rus askerlerinin görüntüleriyle dolu kültür ve propaganda filmlerini izlediği de. Tüm bunlara rağmen Baselitz, bu yeni düzeni kabul etmedi. Berlin'de kendini bir başka hissediyordu ve bu, dış görünümüne de yansıyordu. Dalgalı saçlarını uzatıyor ve her mevsim uzun, siyah bir palto giyiyordu. Doğu Berlin Güzel Sanatlar Akademisi'nden daha ikinci yarıyıldayken "sosyopolitik yetersizlik"ten dolayı okuldan atıldı.

Baselitz, 1957'de Batı Berlin Charlottenburg'taki Güzel Sanatlar Akademisi'ne girer. Berlin'in Doğu ve Batı olarak bölünmesine rağmen, gidiş-gelişlerinde sorun çıkmaz. 1958'de Batı Berlin'e yerleşir. Burada sosyalist toplumun inşası değil, bireyin ve bireysel gelişim geçerlidir ve önemlidir. Böyle bir düzendir ön plandaki. Ekonomik gelişmeyi körü körüne takip eder batıdaki Almanlar. Çok az kişi Nazi döneminin vahşeti ile uğraşır.

Baselitz köklerinden kopmuş bir yabancı gibi hisseder kendini. Bu çelişki sanat için de geçerlidir. Doğu'da sosyalist gerçekçilik egemenken, Batı'yı kontrol eden Amerikalılar soyut sanatı destekliyorlardı. Bu nedenle, savaş sonrası hiçbir resmi dairede konulu resim ya da heykele rastlamak olası değildi. Sorunlarla değil, yaratılan savaş sonrası "ekonomik mucize"lerle meşgul olmalıydı insanlar. Konu içeren ve figüratif çalışmaları ile yapayalnız kalmıştır Baselitz. İki dünya arasında köklerinden kopmuş bir sanatçıdır aynı zamanda. Daha sonraları resimlediği "Kahramanlar"ı gibidir yani:

Der neue Typ (Yeni Tip) 1966
Tuval üzerine yağlıboya, 162 x 130 cm | Louisiana Museum of Modern Art, Schenkung: Franz Dahlem | © Georg Baselitz 2016
Foto: Kim Hansen, Louisiana Museum of Modern Art, Humlebaek

Baselitz tölyesinde, Berlin, 1966
Foto: Elke Baselitz
© Elke Baselitz 2016

Wolfgang Frommel atölyesini ziyareti sırasında 1966
© Elke Baselitz,
courtesy Archiv Castrum Peregrini

Nereye gideceğini bilmeden, umutsuz bir şekilde, yıkık-dökük bir arazidedir...

ZOR GÜNLER

Yapıtlarını sergileyebileceği hiç bir mekân yoktur. Şansına Berlin'deki Werner & Katz galerisi açılış sergisi için resimlerini kabul eder. Ve skandal: Ahlâka aykırı bulunan bazı resimlerine polis tarafından el konur ve mahkemeye verilir. Günümüzde sanatçı özgürlüğü sayılan ve normal kabul edilen bu durum için yasal mücadele vermek gerekiyordu o zamanlar. Georg Baselitz ve galericiler, Michael Werner ve Benjamin Katz, toplumun ahlâki değerlerine karşı işledikleri suçtan dolayı mahkum olurlar. Alman Federal Mahkemesi mahkûmiyet kararını bozar. Birdenbire meşhurdur artık Baselitz. Ahlâka aykırı resimler söz konusu olduğunda tanınan, anılan bir sanatçı olmuştur.

Sergiden çıkarılan "Die grosse Nacht im Eimer" (Boşa geçen uzun gece) adlı tabloda mastürbasyon yapan bir gencin üreme organı göze çarpar. Dikkatli bakıldığında ise saçları düzgün şekilde taranmış ve yandan ayrılmış, bej rengi gömleği ve kahverengi kısa pantolonuyla "Hitler Jugend" (Hitler Gençliği) grubuna ait bir gencin olduğu anlaşılır. Baselitz'in 1962/63 yıllarında yaptığı bu tablo, tuval üzerine yağlı boya, 250x180 cm boyutunda ve Köln'deki Museum Ludwig'te bulunmaktadır.

1965'te Villa Romana Bursu ile Floransa'ya gider. Altı ay orada kalır ve kendini tamamen sanata verir. Çok kolay olmaz bu. İlk günlerde dilini bilmediği bu yeni kültür ortamında kendini tecrit edilmiş hisseder, kendisini toplum dışına itilmiş sessiz bir gözlemci olarak görmekte, tüm zamanını resme vermek-

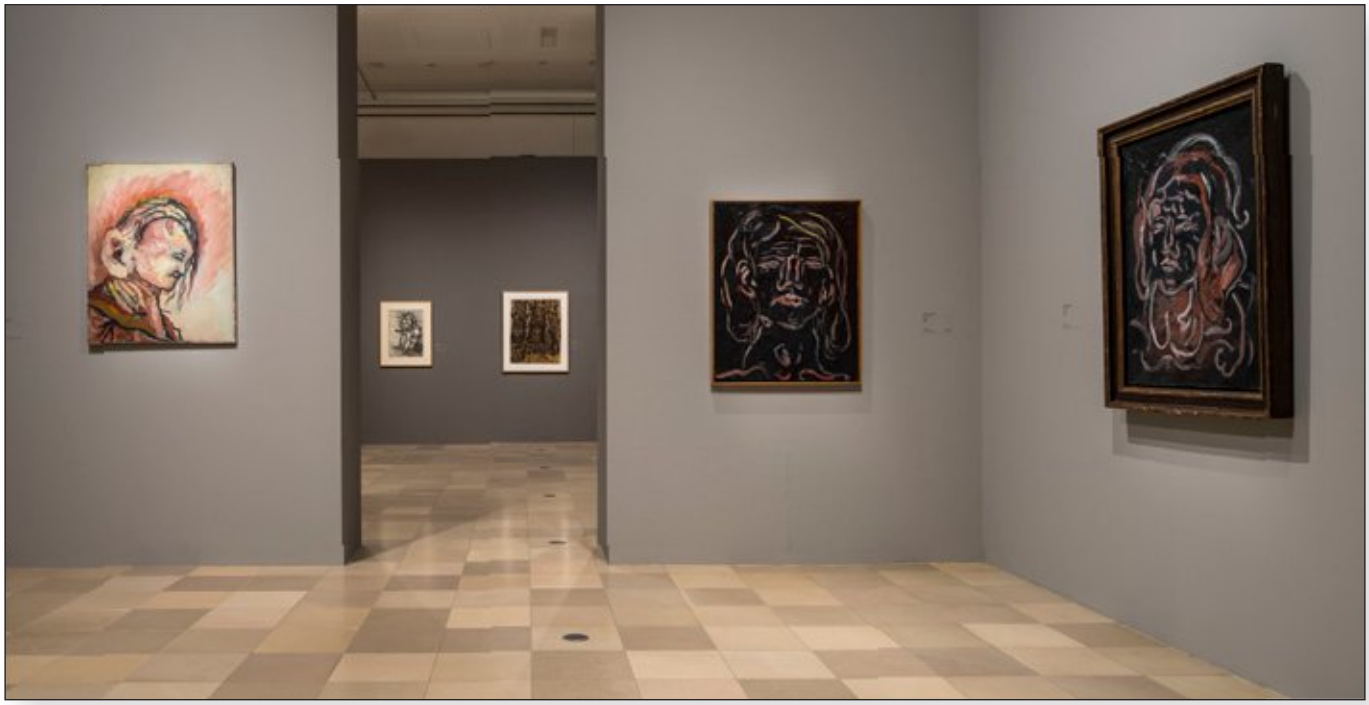

Sergiden görüntü | Foto: Städel Museum

tedir. Villa'nın bahçesinde büyük atölyede, büyük formatlarda çalışır. Dönem müdürü Harro Siegel'in sözleriyle, "Vesveseli Baselitz homurdanarak, çalışıyor durmadan resim yapıyordu".

1965/66 yıllarında yaptığı 60 tablo, 130 desen ve 38 baskı grafiğinde bu dönemin etkileri görülüyor. Villa Romana dönüşünde Berlin Charlottenburg'taki atölyesinde çalışmalarına daha yoğun olarak devam etti. Ne çare ki bunları sergileme olanağı yoktu. Tek tek bazı yerlerde gösterebiliyordu. Resimlerini toplu olarak görebilmek için atölyesine gitmek gerekiyordu. Bitmemiş resimlerinin bazıları atölyesinde dururken, 1966 şubatında "Kahramanlar" serisi resimlerini Berlin'de Springer Galerisi'nde sergileyebildi. Kendi olanakları ile sergi açma şansı bulunmayan Baselitz için bu ilk sergi çok önemlidir. "Die großen Freude" (Büyük Sevinç) bu serginin en önemli tablosudur. Diğer tablolardan daha büyük boyuttadır ve iki figürlüdür. Baselitz çok figürlükte, potansiyel birikimi yoğun, daha etkili bir gerilim ve heyecan buluyor. Ama bunu da yeterli görmeyecektir. Nitekim, fonun siyah olması gerilimi, kontrastı daha da arttıran bir olgudur. Ön plandaki açık renkli figürler, fondaki koyulukla büyük bir kontrast oluşturmakta, bu da kökten kopmuşluğu daha kuvvetli bir hale getirmektedir.

ÇOK FİGÜRLÜKTE, POTANSİYEL BİRİKİMİ YOĞUN, DAHA ETKİLİ BİR GERİLİM VE HEYECAN BULUYOR

Baselitz, özellikle 1966'dan sonra "Frakturbilder" (Kırık Resimler) olarak adlandırılabilecek bir stil geliştirir. Tuvali yatay olarak ikiye böler. Birbirinden bağımsız, ayrı ayrı beden parçaları çizer. Birbiriyle bağlantılı olmasına karşı birbirini hiçbir zaman tamamlamayan tablolar ortaya çıkar. Yapıtlarında form ve rengin ön plana çıkması ile içerik geri plana itilmiş olur.

Baselitz, tabloları ters asarak, esas problemin biçimsel/renksel/sanatsal olduğunu vurgulamaya başlamıştı ve bu karar, Baselitz'in sanatında büyük bir çıkış anlamını taşıyordu. İşte bu yönelimi ve sanatında dile getirdiği sorular/sorunlar, günümüzde de etkisini sürdürüyor.

Georg Baselitz'in her sergisinde, çağımızın adeta bir başka kahramanıyla yüz yüze gelişimiz boşuna değildir. Bu büyük terslik, herhalde bütün yaşadıklarının ve denemelerinin "meşakkatli" bir sonucudur.

www.yaprakkiran.de

Çizimler | Zeichnungen

SEVGİNİN YOLU ÇOK OLUR

İMKÂNSIZ AŞKIN KİTABINI YAZDILAR

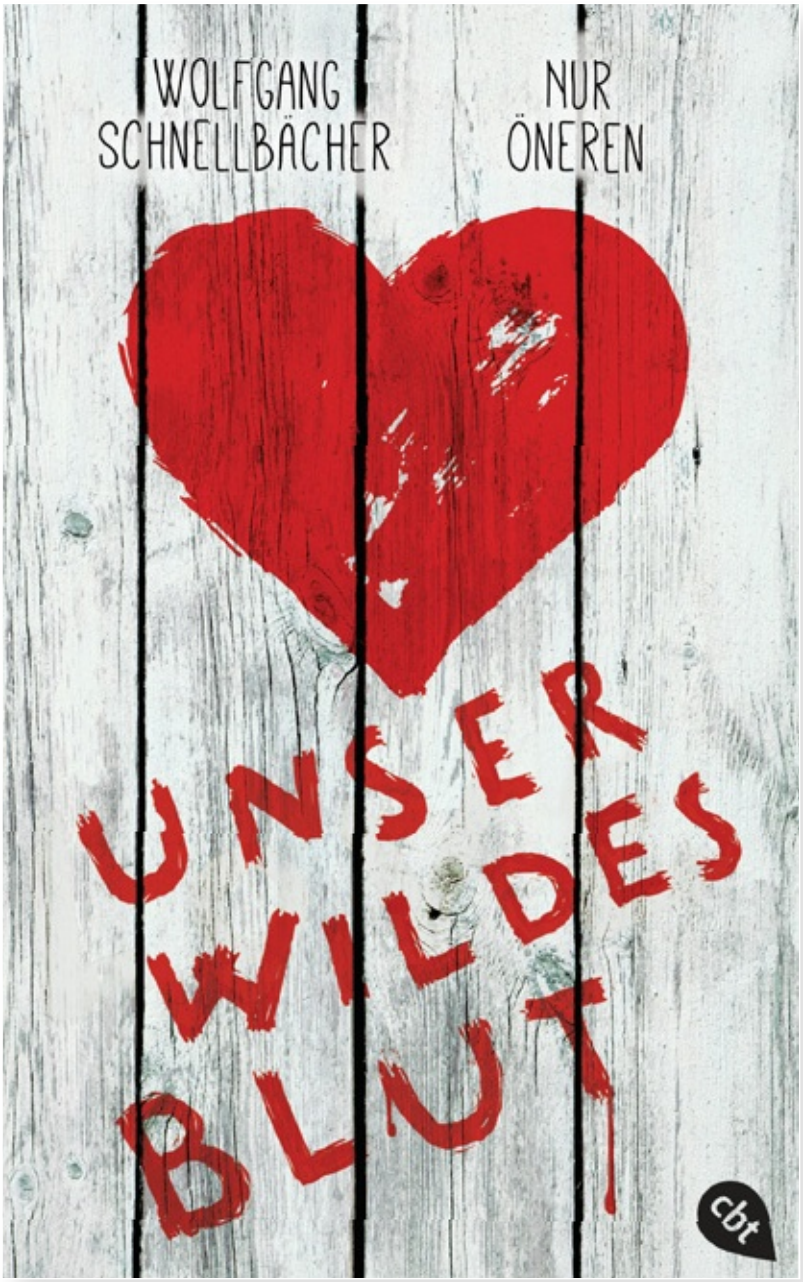

IŞIN TOYMAZ

STUTTGART

Son dönemde "çift uluslu" aşkları konu alan Almanca romanlar revaçta. Şimdi de sırada "Unser wildes Blut" (Deli Kanımız) var.

Wolfgang Schnellbächer ve Nur Öneren'in ortaklaşa kaleme aldığı, çift-dilli, çiftkültürlü bir aşk öyküsünün işlendiği bu roman bir süre önce cbt Yayınevi tarafından okurla buluşturuldu.

Kitap, iki farklı kültürün, iki farklı dinin karşılaşmasını konu alıyor ve aşkları için önyargılarla, geleneklerle ve ne yazık ki nefretle de mücadele etmek zorunda kalan Alexander ve Aysel'in öyküsü anlatılıyor. Hem Türk hem de Alman tarafının önyargılarını, klişelerini, düşünce ve davranış kalıplarını ortaya koyan "Unser wildes Blut" her iki tarafın içinde taşıdığı çelişkileri ve çifte standartları açıkça gözler önüne seriyor.

Bir taraftan Alexander'ın diğer taraftan İlhan'ın bakış açısıyla yazılmış olan kitapta kültürel çatışmalar, bakış açısındaki çarpışmalar da karşımıza çıkıyor.

Alex açık fikirli Hıristiyan bir Alman gencini temsil ediyor. Baş etmesi gereken sayısız sorunla karşı karşıya olduğunu bilmesine rağmen, bir ilişkinin daha baştan bitmeye mahkûm edilmesini kabullenemiyor. Aysel'in erkek kardeşi İlhan ise çifte standartlara sahip, çelişkiler içinde kıvranan bir Türk gencini temsil ediyor. Daha da kötüsü, kız kardeşi Aysel'in namusuna leke sürülmemesi, masumiyetini koruması adına her şeyi göze alırken, Alman kız arkadaşına kullanılıp atılabilecek, kirletilmiş bir mendil gibi davranıyor.

GÖÇMEN ROMANI FALAN DEĞİL

Arada sıkışıp kalmış olan Aysel ise hem ailesinin adına halel gelmesini istemiyor hem de Alexander'a duyduğu aşktan vazgeçemiyor. Her iki yazarın şiirsel anlatımının dikkat çektiği romanın bir diğer önemli özelliği, okura dikte etmeden, toplumsal bir olguyu tüm yalınlığıyla sergileyip okuyana yorum yapma fırsatı bırakması. Almanya'daki çokkültürlü hayatı, "Bu iyidir, şu kötüdür" demeden objektif bir bakışla yansıtması…

Kitaba, "Yeni bir 'göçmen romanı' daha" ya da "Yeni bir 'gençlik romanı' daha" denmesi ise haksızlık olur.

Kitabın yazarlarından 33 yaşındaki Wolfgang Schnellbächer henüz 17 yaşındayken FAZ'da bir makale kaleme almış. İlk romanı "Abiball" (Mezuniyet Balosu) 2011 yılında okurla buluşmuş. Kitabın Türk kökenli yazarı 28 yaşındaki Nur Öneren ise Stuttgart'ta işletme öğrenimi görmüş ve "Unser wildes Blut", yazdığı ilk roman.

Romanın konusu özetle şöyle: Alexander sınıf arkadaşı Aysel'e âşık olmuştur. Ancak bu imkânsız bir aşktır. Çünkü Aysel Müslüman, Alexander ise Hıristiyan'dır ve bir araya gelmeleri mümkün görünmemektedir.

Wolfgang Schnellbächer ve **Nur Öneren**

Aynı okula giden Aysel'in erkek kardeşi İlhan, Aysel'i tıpkı bir kaplan gibi koruma altına almıştır. İki gencin aşkı yavaş yavaş gün ışığına çıkarken, okullarındaki öğrenci arkadaşları da kamplaşarak, ikiye bölünmüştür. Aysel ve Alexander, kendilerini içinden çıkılmaz bir durumun tam ortasında bulurlar. Kardeşi İlhan ilişkisini öğrenince, Aysel çelişkili duygular arasında sıkışıp kalır. Hem ailesini kaybetmek istemez hem de âşık olduğu Alman genci Alexander'ı. Öte yandan İlhan da bir paradoks içindedir. Geleneksel bakış açısını çok da savunmamaktadır. Özgürlüğüne düşkün olan İlhan'ın üstelik Alman bir kız arkadaşı da vardır…

Kitabın Türk ve Alman kahramanlarını bizimle tanıştıran Nur Öneren ve Wolfgang Schnellbächer ile çift dilli, çift kültürlü ilişkiler, önyargılar, nefret, dostluk ve aşkı konu alan romanları üzerine söyleştik.

YİNE İKİ FARKLI KÜLTÜR VE DİNİN BİRBİRİYLE ÇARPIŞMASI KARŞISINDAYIZ.

OLAYI YAKINDAN BİLİYORLAR

- Kültürel çatışmaya işaret eden bu kitabı neden yazdınız?

NUR ÖNEREN / WOLFGANG SCHNELLBÄCHER - Türkler 50 yıldan fazla bir zamandır Alman toplumu ile birlikte yaşıyorlar. Doğal olarak iki toplum arasında etkileşim ve akrabalıklar oluştu. Ama hâlâ derin ayrılıklar var. Bu ayrılıklar daha çok iki ayrı dine mensup olmalarından kaynaklanıyor. İki genç arasındaki aşkı işlerken özellikle erkeklerin açısından bakmaya özen göstererek bu kitabımızı kaleme aldık.

- Kitabı yazarken sizin ilişkinizde de paralellik gösteren olayları romanınız kapsıyor mu?

HER TOPLUM ÖNCE KENDİ DEĞERLERİNİ ÖN PLANDA TUTAR.

NUR ÖNEREN / WOLFGANG SCHNELLBÄCHER - Bu kitaptaki roman kahramanlarının bizim yaşantımızla doğrudan bir ilgisi yok. Ancak çevremizde bu gerçeği gördüğümüz için esinlendik.

- Bu kitapla Türk-Alman ilişkileri üzerine topluma sosyal mesaj vermek gibi bir kaygı taşıyor musunuz?

NUR ÖNEREN / WOLFGANG SCHNELLBÄCHER - Doğrusu bu kitabı yazarken böyle bir düşünce içinde değildik. Amacımız gerçeği ortaya koyarak okuyucunun bu konuyu kendisinin yorumlamasını sağlamaktı.

- Delikanlı"yı nasıl tanımlıyorsunuz? Bir gençlik romanı mı ya da "göçmen edebiyatı" mı?

NUR ÖNEREN / WOLFGANG SCHNELLBÄCHER - Bu kitabı biz gençlik romanı olarak tanımlıyoruz, doğal olarak göçmen edebiyatını da kapsıyor.

- Aşkın önüne ya da romanın önüne "göçmen" sıfatı getirilmesi sizce ne ifade ediyor? Örneğin kızıyor musunuz?

NUR ÖNEREN / WOLFGANG SCHNELLBÄCHER - Hayır kızmıyoruz, sonuçta her okuyucunun kendi görüşüne saygı gösteriyoruz.

- Kitabı birlikte nasıl kaleme aldınız?

NUR ÖNEREN / WOLFGANG SCHNELLBÄCHER - İlk önce gelecek olan sahneleri belirledik. Her birimiz en çok yazmak istediği sahneyi yazdı ve sonra sahneleri birleştirdik. Bu tabii ki her zaman kolay olmadı, çünkü zaman zaman benim yazdıklarımı Wolfgang beğenmiyordu ya da tersi oluyordu. Ama bir şekilde sonunda, uzun tartışmalardan sonra, ortak noktalarda buluşuyorduk.

AŞK CESARETTİR MADEM...

- Kitaptaki karakterler ve olayların gerçek hayatta da halen karşılığının bulunmasını neye bağlıyorsunuz?

NUR ÖNEREN / WOLFGANG SCHNELLBÄCHER - Her toplum kendi değerlerini ön planda tutar. Genelde nesiller arasındaki fark, davranış biçimlerini oluşturur. Bizim romanımızdaki konu da kültür farklılıklarının toplumdaki bir sonucu.

- Kitaptaki karakterler içinde en çok kime kendinizi yakın buluyorsunuz? Ayrıca sizce okuyucuyu şaşırtan, ezber bozan bir karakter var mı?

NUR ÖNEREN / WOLFGANG SCHNELLBÄCHER - Kendimize yakın değil ama, enteresan bulduğum karakter olarak İlhan'ı söyleyebiliriz. Bu toplumda İlhan karakterindeki gençlere

daha çok rastlanıyor. Bizim için ezber bozan karakter Alexander'dir. O Aysel'e âşık olduğunda onun ayrı kültürden gelmesi onu korkutmuyor, tersine Aysel'in kardeşine rağmen cesaretle aşkına sahip çıkıyor.

- Öyküyü biraz Alexander'in biraz da İlhan'ın anlatımlarıyla öğreniyoruz. Romanda Aysel'e neden söz hakkı tanımadınız?

NUR ÖNEREN / WOLFGANG SCHNELLBÄCHER - Bu konuları içeren romanlar genellikle hep genç kızların görüş açısından anlatılır. Ama biz romanımızda delikanlıların penceresinden anlatmaya çalıştık.

- Kitabınızın Türk okurları tarafından okunduğunu düşünüyor musunuz?

NUR ÖNEREN - Üzülerek söylemek zorunda kalıyorum, ama bazı gerçekleri de görmezden gelemeyiz. Maalesef Batı ülkelerine göre çok okuyan bir toplumumuz yok. Okuma alışkanlığı olan belirli bir Türk okuyucunun da varlığı beni fazlası ile mutlu ediyor.

YOL DEĞİL, GERÇEKLERİ GÖSTERİYORUZ

- Alexander ve Aysel adlı Alman genci ve Türk genç kızı arasındaki aşkı anlatan romanınız, Almanya'daki Türk ve Alman gençleri açısından öğretici, yol gösterici olabilir mi?

NUR ÖNEREN / WOLFGANG SCHNELLBÄCHER - Aşkın, sevginin insanların ait olduğu toplumların zorlaması ile ilgisi olduğunu düşünmüyorum. Biz gençlere herhangi bir yol göstermekten ziyade, toplumdaki bir gerçeği kaleme aldık.

- Türkler ve Almanlar arasında nasıl bir ilişki olduğunu düşünüyorsunuz? „Aşk/Nefret" ilişkisi mi? Yoksa gerçek dostluk bağlarını nihayet kurabildik mi?

NUR ÖNEREN / WOLFGANG SCHNELLBÄCHER - İlişkilerimizde nefret olduğunu düşünmüyoruz, ama gerçek dostluklar çok fazla değil. Bu kadar uzun zamandan beri birlikte yaşamamıza rağmen her iki toplumda da hâlâ önyargılar tam olarak aşılabilmiş değil. Önyargıları aşabilmek için birimizin kültürünü daha yakından tanımamız gerekiyor.

- Gelecekte Türkçe romanlar da olacak mı?

NUR ÖNEREN / WOLFGANG SCHNELLBÄCHER - Arzu ediyoruz. Ama bunu gerçekleştirmek için daha fazla bir zamana ihtiyacımız var.

- Birbirine aşık olan Türk ve Alman gençlerine son bir öneri?

NUR ÖNEREN / WOLFGANG SCHNELLBÄCHER - Aşkları uğuruna, zor da olsa mücadeleyi bırakmamalarını önerebilirim. Mücadeleden kaçtıkları takdirde ileride pişmanlık duyabilirler.

KÜNYE | Impressum

Sorumlu Yönetmen
(V.i.S.d.P.):
Osman Çutsay

Sanat Yönetmeni
Artdirector:
Ömer Yaprakkıran

Yazışma Adresi:
info@avrupa-kultur.eu

2018'E DOĞRU BİR TOPLANTI VE SONRASI

Eğitim **en temel haktır,** çünkü...

ZEYNEL KORKMAZ

DÜSSELDORF

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi (İHEB) 2. Dünya Savaşı'nda yaşanan yıkımın ve edinilen acı deneyimlerin bir sonucu olarak 10 Aralık 1948'de Birleşmiş Milletler tarafından kabul edildi. Sovyetler Birliği, ABD, Çin, Fransa, Büyük Britanya gibi ülkelerin hazırladığı bu bildirgeyi günümüzde birçok ülke benimsemiş durumda. Bu bildirge, ayrıca kapsamlı uluslararası anlaşmalar için de zemin oluşturmuştur.

Sıkça atıfta bulunulan ve ülkeler arası ilişkilerde siyasi meşruiyetin önemli bir ölçütü haline getirilen bu belgenin ne derece hayata geçtiği tartışma konusu olagelmiştir. Batılı ülkelerin insan hakları alanında çifte standart uyguladığı suçlamalarından, kimi ülkelerde rejim değişikliğinin gerekli olduğunu kamuoyuna açıklama girişimlerine kadar uzanan geniş bir hattan söz edebiliriz. Ancak insan hakları ihlallerinden bahsedildiğinde, genelde düşünce özgürlüğü, basın özgürlüğü, gösteri özgürlüğü vb. özgürlükler akla gelir, belki de getirilir, bir insan hakkı olarak eğitim hakkına uyulmaması ise daima gündem dışı kalır. Siz hiç eğitim hakkını ihlal ettiği için sert eleştiriler alan ya da yaptırım uygulanan bir ülke gördünüz mü?

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 26'ncı maddesi eğitim hakkını konu almakta ve bildirgenin en geniş maddelerinden birini oluşturmaktadır:

1. Her şahsın öğrenim hakkı vardır. Öğrenim hiç olmazsa ilk ve temel safhalarında parasızdır. İlköğretim mecburidir. Teknik ve mesleki öğretimden herkes istifade edebilmelidir. Yüksek öğretim, liyakatlerine göre herkese tam eşitlikle açık olmalıdır.

2. Öğretim insan şahsiyetinin tam gelişmesini ve insan haklarıyla ana hürriyetlerine saygının kuvvetlenmesini hedef almalıdır. Öğretim bütün milletler, ırk ve din grupları arasında anlayış, hoşgörü ve dostluğu teşvik etmeli ve Birleşmiş Milletlerin barışın idamesi yolundaki çalışmalarını geliştirmelidir.

3. Ana baba, çocuklarına verilecek eğitim türünü seçmek hakkını öncelikle haizdirler.

(http://www.ohchr.org/EN/UDHR/Pages/Language.aspx?LangID=trk)

İŞE BİR DÜŞÜNCEYLE BAŞLAMAK!

26'ncı maddenin günümüz koşullarına ne derece uygun olduğunun, yeni hak kazanımı anlamında genişletilmesinin gerekip gerekmediğinin ve uluslararası bir çalışma kapsamında bu maddeye eklemeler yapılıp yapılamayacağının tartışıldığı bir yazı dizisi, Eylül 2015'te PoliTeknik'te yayınlanmaya başladı.

"Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Bildirgesi – 1948, Eğitim Haklarının Genişletilmesi Üzerine Düşünceler ve Öneriler" başlığı altında yayını yapılan diziye şu ana kadar Hindistan, Brezilya, Küba, ABD, Türkiye, Yunanistan, Almanya, İsviçre, Şili, İspanya gibi ülkelerden eğitim sendikaları, biliminsanları ve üniversite öğrencileri katkı sundu. Makalelerde İHEB'nin söz konusu maddesinin yenilenmeye ihtiyaç duyduğu doğrudan belirtilerek, eğitim kuramı, kavramsal boyutlar, eğitimin niteliği, uygulaması ve denetimi gibi bir dizi ölçütü de kapsayan ağırlık noktalarının ayrıntılandırılması gerektiğine işaret edildi.

Düşüncemiz, tüm dünyanın saygı duyduğu ve referans gösterdiği tarihi bir belgeye eklemeler yapılmasıydı.

Ortaya çıkan bu gerekliliği daha geniş bir platformda tartışmaya açmak için PoliTeknik Gazetesi girişiminde bir bilim ve koordinasyon grubu oluşturuldu. Jena Üniversitesi Eğitim ve Kültür Enstitüsü, Wuppertal Üniversitesi Çocuklar.Toplumlar Disiplinlerarası Araştırma Merkezi, Prof. Dr. Armin Bernhard, Prof. Dr. Marlies W. Fröse ve Dr. Benjamin Bunk'un üyesi olduğu bu oluşum, yukarıda belirtilen amaçtan hareketle 29 Ekim'de Köln Üniversitesi'nde uluslararası bir sempozyum düzenledi.

Alman Eğitim ve Bilim Sendikası Başkanı Marlis Tepe, Köln Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Manuela Günter ve koordinasyon adına Prof. Dr. Michael Winkler'in açılış konuşmalarıyla başlayan ve tamgün süren etkinlikte, uzmanlar, Eğitim Enternasyonali, Hindistan eğitim sendikası, Syriza Partisi gençlik grubu temsilcileri ve Maltepe ve Heidelberg üniversitesi öğrencileri sunumlarda bulundu. Sempozyum küresel ve yerel ölçekte eğitimin güncel durumunu ilgili kesimlerin kendi bakış açılarından irdelemelerine ve yeni evrensel hakları önermelerine olanak sundu.

EĞİTİM HAKKI, İNSAN HAKLARININ AYRILMAZ BİR PARÇASIDIR

DÜŞÜNCEDEN UYGULAMAYA

Şimdi 2018'e kadar sürmesi planlanan ve uluslararası bir ilişki ağının kurulmasını öngören bir proje ile 26. maddenin genişletilmesi düşüncesi için çalışılacak. Proje bu amaçla olabildiğince çok ülkede komisyonlar kurularak, eğitim alanında etkin olan ya da bu konuya ilgi duyan tüm kesimlerin eğitim haklarının genişletilmesini hedefleyen görüşlerini bir öneri kataloğu halinde hazırlamalarına olanak tanıyacak. Farklı ülkelerde kaleme alınacak öneri kataloglarının ortak paydaları, merkezi Almanya'da bulunan bilim kurulu tarafından bir bildirge haline getirilerek, 2018'de oylamaya sunulmak üzere Birleşmiş Milletler'e destekçi devletler aracılığıyla gönderilecek. Devletlerden söz konusu desteği alabilmek için şu an Küba Eğitim Bakanlığı ile temaslar yürütülüyor ve somut olarak Yunanistan ve Hindistan eğitim bakanlıklarıyla ilişkiler de geliştirilmeye çalışılıyor. Farklı devletlere bu talebin en kısa zamanda götürülmesi gerektiği açıktır.

DÜŞ YA DA GERÇEKLİK

"Hayata geçirilememiş bir tarihi belgeye eklemeler yapmak neye yarar?" diye sorulabilir. Elbette maddeye yapılacak eklemeler uygulama ve denetime ilişkin boyutları da içerebilmelidir. Eğitim haklarının gün geçtikçe kısıtlandığı, eğitim-öğretimin dünyanın birçok ülkesinde, insanlığın büyük bir bölümü için nitelikten uzak olduğu, metalaştırıldığı ve bir yap-boz oyununa dönüştürüldüğü bir dönemde, daha iyi bir dünya için somut görevler üstlenmeye ve böylesi bir dünyanın inşası için uğraşı vermeye çağrı, sıradışı ya da hayalperest bir tutum değildir, aksine tüm ağırlığıyla kendini hissettiren bir gereksinimin dışa vurumudur.

Kaybedilen haklar nedeniyle karamsarlığa düşmek, eldekileri yitirmemeye çalışmak yerine, somut bir hedef etrafında toplanma ve uluslararası bir oluşumun parçası olma fırsatı doğduğunda bu fırsatı görebilmek ve değerlendirebilmek gerekir. Bunun bilincine varmak, düşten gerçekliğe geçilen eşiktir.

EĞİTİM HAKLARI
BUGÜN İNSANLIĞIN BÜYÜK BÖLÜMÜ İÇİN HAYAL GİBİ

DÜNYANIN EN GİZEMLİ VE EN SEVİMLİ DADISI

Neden Mar

STUTTGART

Bitmek bilmeyen bir masal bu Mary Poppins. Her kuşakta yeniden sahneleniyor, yeniden filme alınıyor, yeniden resimleniyor, kitaplaştırılıyor vs... İlgi, 82 yıl sonra da bitimsiz.

P. L. Travers' in yazmış olduğu bu masal ilk defa 1934'te yayınlanmıştı. Dünya çocuk klasikleri arasında önemli bir değer olan bu hikâyenin böyle meşhur olmasında en büyük etken, Walt Disney'in film olarak beyaz perdeye aktarmasıdır. 1964 yılında 5 Oscar kazanan bu film şimdi Stuttgart Apollo Tiyatrosunun sahnesinde müzikal olarak gösterimde.

Müzikal nedir? Müzikali, bir tiyatro oyununun müzikle işlenmiş hali diye tanımlayabiliriz. Haklı olarak, "Opera için de aynısı geçerli" denebilir. Müzikalin ayrıcalığı "hafif müzik" diyebileceğimiz müzik eşliğinde sahnede tiyatro yapıtının kısmen şarkılar ile anlatılması. "Kendine has olay örgüsünün dans ve müzik ile anlatımı olan tiyatro yapıtı" diyelim.

RUHSAR GÜMÜŞDAL

y Poppins?

Stuttgart da 23 Ekim 2016 akşamı görkemli bir prömiyer ile Mary Poppins izleyicilerini karşıladı. Yönetmen Sir Cameron Mackintosh'un başarılı çalışmalarına eklediği bir yenisi daha eklenmiş oldu.

Mekân Londra'daki kiraz ağacı sokaktaki malikhane. Burada Banks ailesi oturuyor. Baba George Banks (Livio Cecini) bankada, sayılan ve sevilen bir müdürdür. Eşi Bayan Winifred Banks (Jennifer Van Brenk) ise banka müdürünün eşine layık bir şekilde toplumsal görevlerini yerine getirmekte, çiftin çocuklarına dadı bakmaktadır. Çocuklar Jane ve Michael, oldukça yaramaz ve söz dinlemez olduklarından dadılar uzun süre Banks ailesinde durmazlar.

Şehir parkında gezerken dadıdan kaçıp saklandıkları için, son dadı da kaçarcasına Banks malikhanesini terk etmiştir. Akşam bankadan yorgun gelen bay Banks bu duruma çok sinirlenir. Çocuklara yeni bir dadı aramak gerekir. Tam bu sırada hiç yoktan Mary

Poppins gelir. Oldukça garip, alışılmışın dışında bir dadıdır. Mary Poppins'in gelişi ile ailenin hayatı renklenir.

Mary Poppins'i Elizabeth Hübert canlandırıyor. Sevimli pırıl pırıl gülüşü ile sahnede ilk göründüğü anda izleyicilerin yüreğini fethediyor. Televizyon dizilerinde de rol alan Elizabeth Hübert, 2004 yılında Hamburg Stage School da müzikal eğitimine başlamış. Daha konservatuar eğitimi esnasında müzikallerde rol almış.

BÖYLE BİR ORTAMDA ÇOCUK OLMAK GERÇEKTEN ÇOK GÜZEL

Mary Poppins'in bir de arkadaşı Bert var. Bert bir bakıyorsunuz parktaki ressam, bir bakıyorsunuz evin çatısında dolaşan baca temizleyicisi. Bert'i İskoçya asıllı David Boyd canlandırıyor. Daha önce Elizabeth Hübert ve David Boyd ile Tarzan müzikalinde sahne arkadaşı olarak görev almışlar. Sahne deneyimleri ve uyumları mükemmel.

"Supercalifragilistcexpialigetisch" kelimesini telaffuz edebilir misiniz? Öyle bir sözcük yok mu? Tabii ki var. Mary Poppins' in icat ettiği bir sözcük aslında. Harfleri istediğimiz gibi dizme hakkına sahibiz. Mary Poppins öyle diyor. Hem de bu kelime ile çok güzel şarkı söylenebiliyor.

Müzikaldeki sahne düzenlemesinin büyüleyici olduğunu da söylemeliyiz. Bob Crowley sahne ve kostüm dizaynından sorumlu yönetmen.

Çocuklar için masal kitapları vardır, sayfayı açınca içinden figürler çıkar. Tablo orman ise ağaçlar karton olarak kalkar, ev ise duvarlar dikilerek odaları oluşturur. Tamamen bu mekanizmayı sahneye uygulayarak mekânlar arasında gerçekleştirilmiş göz alıcı geçişler, sürpriz değerinde. Bulutlu, yağmurlu , karanlık bir parkın bir anda pembe ve yeşile bürünerek bahara dönüşmesi, insanı gerçekten şaşırtıyor.

Dans ve koreografi, orkestradan yansıyan müzikle inanılmaz bir ortam doğuruyor. Oyuncuların billur sesleriyle söyledikleri şarkılar, izleyicileri koltuklarından alıp masal diyarına uçuruyorlar.

Bütün bu büyüleyici güzellikler içinde hikâye devam ediyor. Tabii ki en kısa zamanda çocuklar Jane ve Michael, Mary Poppins'i çok seviyorlar. Mary Poppins'in sayesinde olaylara daha anlayışlı yaklaşıyorlar. Sadece çocuklarda değil, aile düzeninde de olumlu şekillenmeler gelişiyor.

Olayların akışı tatlıya bağlandıktan sonra Mary Poppins görevini tamamlamış olduğundan geldiği gibi gidiyor. Ama ne gidiş. Sadece bu sahneyi görebilmek için bile müzikali izlemeye değer.

Maaike Schuurmans, Betty Vermaulen, Petra Welteroth, Nikls Abel, Dirk Lohr kadronun diğer isimlerinden bazıları. Koreografi Stephan Mear'e ait. Orkestra şefi Wiliam David Brohn yönetiminde, “Vhim chim cher” , “So ein schöner Tag”, “Mit dem Teelöffel Zucker” ve daha başka şarkılar da, izleyicinin hemen kulağına hitap ediyor.

İki buçuk saatliğine de olsa, yeniden çocuk olabilmek çok güzel. Mary Poppins, Stuttgart'ta. ▮

Bizim **Aachen**

AACHEN VE ÇEVRESİ İÇİN TÜRKÇE DERGİ

Yakında Bizim **Aachen** dergisine küçük bir kardeş geliyor! Sizin **Aachen** dergisi tamamen yerel bir haber dergisi olacak. Bir ay Bizim **Aachen** dergisi, diğer ay Sizin **Aachen** dergisi ile pek yakında her ay sizlerin karşınızda olacağız.

Sizin **Aachen**

AACHEN VE ÇEVRESİ İÇİN **TÜRKÇE HABER DERGİSİ**

Yeni Posta

Bize ulaşmak için:

Telefon: 0731 - 960 93 87 **Fax:** 0731 - 960 93 89 **Büro**: Einsteinstr. 59 89077 Ulm
E-Mail: info@yeniposta.de **Web:** www.yeniposta.de
facebook.com/yeniposta • twitter.com/yeniposta

Güney Almanya'nın 4 Eyaletinin 1992'den beri En Büyük Türkçe Yerel Gazetesi

Avrupalı Türklerin Dünyaya Açılan Penceresi:

www.yeniposta.de

BERLİN'DE ANADOLU'NUN "DOKUMACI İHTİŞAMI"

Bir halı ve kilim cennetinden tablolar

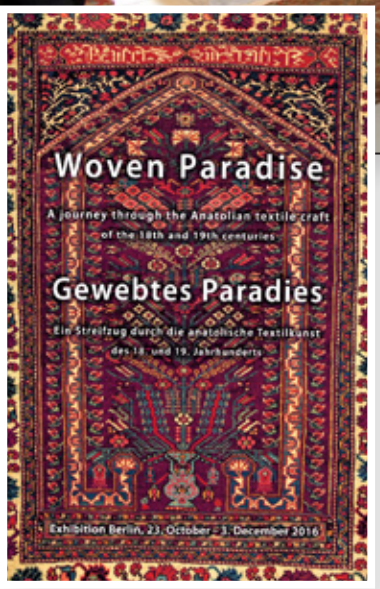

BERLİN

Almanya'nın başkentinde Anadolu halıları ve kilimleri için düzenlenen sergide tam bir renk ve sembol cümbüşü yaşanıyor. 3 Aralık 2016'ya kadar Berlin, Naunynstr. 68 adresinde gezilebilecek olan sergide, 18'inci ve 19'uncu yüzyıl Anadolu dokuma sanatı ürünü 46 halı ve 12 kilim yer alıyor.

"Woven Paradise" (Dokunmuş Cennet) başlıklı sergi, halı ve kilim sanatının yüzyıllara yayılan tarihi boyunca Anadolu-Türk coğrafyasındaki çeşitli kültürlerin karşılıklı etkilerini de içeriyor.

Anadolu'nun en köklü sanatlarından birini oluşturan halı ve kilim dokumacılığındaki canlı renklerin, süslemelerin, numune ve kalıplarla sembollerin kaynakları hakkında genel bir bakış sunulan serginin ilgiyle karşılandığı belirtiliyor.

(Fotoğraflar: **AYPA /Mustafa Temel**)

KÜLTÜR avrupa

Aylık Kültür ve Sanat Dergisi | www.avrupa-kultur.eu

www.avrupa-kultur.eu